

Dlaczego gminy nie karzą mieszkańców za złą gospodarkę ściekową?

Kategoria: Sejm, Senat i Prezydent

Opublikowano: środa, 27, lipiec 2022 10:29

Gabriela Trocka

Odłony: 881

19 lipca odbyło się posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli - Tomasz Gawęł przedstawił Informacje NIK nt. zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa Infrastruktury, Klimatu Środowiska oraz przedstawiciele Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie” i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Wskazano, że systemowych i ciężkim do usunięcia powodem nieprawidłowego odprowadzania ścieków niechęć władz gminy do nakładania odpowiednich kar na wyborców.

Powodami kontroli kompleksowej było to, że Polska wbrew założeniom Traktatu Akcesyjnego nie wdrożyła do końca 2015r. wymagań dot. zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych wynikających z dyrektywy 91/271/EWG zwaną dyrektywą ściekową. Kolejnym z powodów było to, w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych nie ujęto wszystkich niezbędnych przedsięwzięć. Ważną przyczyną były również ustalenia kontroli NIK, które wskazywały, że gminy nie dbają o odpowiedni nadzór nad gospodarką ściekową w terenie. Dodatkowo do NIK wpływały skargi i wnioski mieszkańców dot. nieodpowiedniej gospodarki ściekowej .

Celem głównym raportu było znalezienie odpowiedzi na pytanie, czy działania organów administracji publicznej i podległych im podmiotów zapewniają kompleksowe zbieranie ścieków komunalnych i ich prawidłowe oczyszczanie. Kontrolą objęto Ministerstwo Infrastruktury, Państwowe Gospodarstwo Gospodarki Wodnej „Wody Polskie”, 16 Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, 44 urzędy gmin oraz 44 przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne.

Kontrola wykazała, że już od początku realizacji założono, że Polska nie spełni wymagań KPOŚK co najmniej do końca 2021r. W projektach określono warunki dotyczące oczyszczania, które były niezgodne z praktyką Komisji Europejskiej potwierdzoną orzecznictwem TSUE. W efekcie KE wszczęła przeciwko Polsce postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w zakresie prawidłowości wdrażania dyrektywy ściekowej, co w konsekwencji może spowodować nałożenie na Polskę przez TSUE kar sięgających niemal 6 mld. euro.

W 91 % skontrolowanych gmin był brak dokładnych danych dot. właścicieli nieruchomości nieposiadających podpisanych umów na opróżnianie zbiorników bezodpływowych. Ponadto 100 % gmin nie zorganizowało zastępczego opróżniania zbiorników bezodpływowych i nie wydano związanych z tym decyzji o wysokości opłaty. W 20 gminach – nie dysponowano o liczbie nieruchomości, które powinny być podłączone do sieci kanalizacyjnej i nie identyfikowano tych właścicieli. Pomimo posiadania w 23 gminach informacji o niepodłączeniu do sieci, jedynie w 6 gminach systematycznie egzekwowano od właścicieli konieczność podłączenia do sieci kanalizacyjnej. W 22% przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych wykryto nieprawidłowości w zakresie sporządzania wieloletnich planów rozwoju i modernizacji. W 13% z nich nie prowadzono okresowych kontroli urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych. W 34% przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych nie obejmowano okresowymi kontrolami wszystkich obiektów budowlanych. 9% przedsiębiorstw nie prowadziło ewidencji awarii. Ogólnie zbierano tylko około 43% nieczystości. W 25 kontrolowanych gminach pozyskane środki finansowe umożliwiały zrealizowanie w zakładanych terminach realizacji KPOŚK.

Minister Właściwy ds. Gospodarki Wodnej nie zapewnił właściwej i terminowej realizacji wdrożenia dyrektywy – po upływie 4 lat od granicznego terminu jej wdrożenia warunki zostały spełnione w aglomeracjach generujących jedynie 21% ładunku ścieków. Wskazano również, że działania związane z przygotowaniem kolejnych aktualizacji KPOŚK negatywnie wpłynęły na prawidłowość wdrażania

Dlaczego gminy nie karzą mieszkańców za złą gospodarkę ściekową?

Kategoria: Sejm, Senat i Prezydent

Opublikowano: środa, 27, lipiec 2022 10:29

Gabriela Trocka

Odśloni: 881

---

dyrektywy 91/271/EWG. Negatywnie oceniono również stopień realizacji przedsięwzięć ujętych w piątej aktualizacji KPOŚK.

Gminy pomimo stwierdzenia nieprawidłowości generalnie realizowały założenia prawidłowej gospodarki ściekowej. Niewielka skala dofinansowania w formie bezzwrotnej nie dawała części gmin możliwości skorzystania z dofinansowania.

Do Ministra Infrastruktury skierowano 7 wniosków mających na celu uszczelnienie systemu. Do Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie skierowano dwa wnioski o monitorowanie stanu gospodarki ściekowej. Cztery wnioski skierowano do Prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz do prezesów wojewódzkich funduszy ochrony środowiska.

Po przedstawieniu raportu miała miejsce dyskusja między zgromadzonymi. Poseł Ryszard Wilczycki doszedł do bardzo trafnego wniosku. Istnieje konflikt systemowy najniższego szczebla, który jest praktycznie nieusuwalny. Mianowicie z raportu wynika, że obywatel, który nie wywozi szamba w sposób zorganizowany – w zasadzie jest bezkarny. Dzieje się to z tej przyczyny, że wójt gminy nie chce ścigać swoich potencjalnych wyborców. Należałoby więc zastanowić się nad zmianą systemu